

Opatření obecné povahy

Anna Chamráthová Richterová

Formy činnosti veřejné správy

= *konkrétní projevy činnosti veřejné správy navenek*

- **Správní akty**

- Normativní – vnější (právní předpisy vydávané veřejnou správou) x vnitřní (služební předpisy)
- Individuální – vnější (typickým příkladem je *rozhodnutí*) x vnitřní
- Smíšené – OOP

- **Veřejnoprávní smlouvy**

- **Faktické úkony**

Definice

- Smíšený správní akt
- Negativní definice v SŘ (ani právní předpis, ani rozhodnutí - § 171)
- Abstraktně-konkrétní vs. konkrétně-abstraktní akty

„Při posuzování toho, jestli lze určitý správní akt považovat za opatření obecné povahy, je dle názoru Ústavního soudu nutno vycházet z toho, zda jsou naplněny všechny pojmové znaky tohoto právního institutu, tj. konkrétnost předmětu a obecnost adresátů.“

IV. ÚS 2087/07

Definice II

„Opatření obecné povahy je správním aktem s konkrétně určeným předmětem (vztahuje se tedy k určité konkrétní situaci) a s obecně vymezeným okruhem adresátů.

Opatření obecné povahy nemůže nahrazovat podzákonnou normotvorbu ani nad rámec zákona stanovovat nové povinnosti; slouží toliko ke konkretizaci již existujících povinností, vyplývajících ze zákona, a nikoliv k ukládání nových povinností, které zákon neobsahuje.“

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, čj. 1 Ao 1/2005-98.

Formální vs. materiální pojetí

- Podle této části postupují správní orgány v případech, kdy jim zvláštní zákon ukládá vydat závazné opatření obecné povahy,... - § 171 SŘ
- nutné zákonné zmocnění!

- co tedy je OOP?
 - to, co tak výslovně označí zákon
 - to, co splňuje definiční znaky
- kvalifikace – pro účely SŘ a SŘS může být jiná

Příklady OOP

- dopravní značení
- „Akt podle § 9 odst. 3 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, jímž může orgán státní správy myslivosti na žádost uživatele honitby, zejména v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, nařídít přiměřené omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo jejích částí, omezení jízdy koňmi a tažnými psy a omezení jiných sportovních nebo zájmových činností, je opatřením obecné povahy.“*2 As 78/2016*

Vydávání OOP

- Návrh
 - Odůvodnění (popř. lhůta k seznámení se)
 - Projednání s dotčenými orgány
 - Vyvěšení na úřední desce – zveřejnění alespoň 15 dní
 - Výzva dotčeným osobám podávat námitky/připomínky
- Písemné řízení
- Veřejné projednání – zákon/SO
 - Oznámení na úřední desce 15 dní (zkráceně min. 5)
- Obdobně ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé
SŘ

Dotčené osoby

- Připomínky
 - kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být přímo dotčeny
 - Podklad - nutné se s nimi písemně vypořádat v odůvodnění
- Námitky
 - Vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být přímo dotčeny,
 - jiné osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být přímo dotčeny, určí-li tak SO
 - Písemné, odůvodněné, do 30 dnů od zveřejnění (bez prominutí zmeškání)

Rozhodnutí o námitkách

- Součást odůvodnění OOP
- Vlastní odůvodnění
- Pokud by vyřízení zasáhlo do oprávněných zájmů jiné osoby jinak než OOP, nutné její stanovisko
- Nelze se proti němu odvolat/podat rozklad
- Změna/zrušení mohou být důvodem změny OOP (obnova, přezkumné řízení, správní soud – řízení o žalobě proti rozhodnutí)

Vydání OOP II

- Odůvodnění
- Oznámení veřejnou vyhláškou
- Účinnost 15. den po vyvěšení/dnem vyvěšení, když hrozí újma závažnému veřejnému zájmu/před samotným projednáním a zveřejněním návrhu (stanoví tak zvláštní zákon)
- Povinnosti stanovené OOP lze exekučně vymáhat pouze na základě individualizovaného správního rozhodnutí

Přezkum OOP

- Nelze podat opravný prostředek dle SŘ
- Přezkumné řízení – do 1 roku od účinnosti, účinky rozhodnutí ode dne právní moci
- Soud - řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části - § 101a an. SŘS

Soudní přezkum OOP - řízení o zrušení OOP nebo jeho části

- Návrh (tj. odpůrce – vydavatel)
 - ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy zkrácen (u vydaných krajem i obec)
 - Do 1 roku od účinnosti (nelze prominout za žádných okolností), *dříve 3*
 - Návrhové body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje navrhovatel OOP nezákonné – **důležité** – *soud je jimi zcela vázán!!!*
 - Nelze je dále rozšiřovat, jen zužovat
 - označení osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li navrhovateli známy, *dříve vyloučeno*
 - Společné návrhy

Soudní přezkum OOP II - dříve

„Algoritmus soudního přezkumu opatření obecné povahy spočívá v pěti krocích; za prvé, **v přezkumu pravomoci** správního orgánu vydat opatření obecné povahy; za druhé, v přezkumu otázky, zda správní orgán při vydávání opatření obecné povahy **nepřekročil meze zákonem vymezené působnosti** (jednání ultra vires); za třetí, v přezkumu otázky, zda opatření obecné povahy bylo vydáno **zákonem stanoveným postupem**; za čtvrté, v přezkumu obsahu opatření obecné povahy z hlediska **rozporu** opatření obecné povahy (nebo jeho části) **se zákonem** (materiální kritérium); za páté, v přezkumu obsahu vydaného opatření obecné povahy z hlediska jeho **proporcionality**.“

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, čj. 1 Ao 1/2005-98

Soud nebyl vázán právními důvody návrhu!

Soudní přezkum OOP - nyní

- Soud je vázán **rozsahem a důvody návrhu**
- Nepřihlíží se k vadám řízení o vydání opatření obecné povahy, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na zákonnost, popřípadě správnost
- Do **90 dnů** od podání návrhu
- Zrušení:
 - Rozpor se zákonem
 - Překročení působnosti/pravomoci
 - Nedodržení zákonem stanovený postup
- v nezbytně nutném rozsahu, a to dnem právní moci rozsudku, nebo k pozdějšímu dni
 - dříve vzniklá práva a povinnosti nedotčena x ke zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části přihlídně soud vždy při přezkumu rozhodnutí a jiných úkonů správních orgánů, při jejichž vydání bylo opatření obecné povahy užito, byť byly vydány před tímto zrušením
- Dosud nevykonané rozhodnutí o správním deliktu na základě zrušeného OOP – *důvod obnovy*